

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Norsk institutt for skog og landskap
Postboks 115
1431 ÅS
Norge

Deres ref

Vår ref
200700729

Dato
30.01.08

A del-8

**STATSBUDSJETTET 2008 - TILDELINGSBREV TIL NORSK INSTITUTT FOR
SKOG OG LANDSKAP**

1. BUDSJETTVEDTAK OG UTbetalingsPLAN

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008) for Landbruks- og matdepartementet og Budsjettinnst. S. nr. 8 (2007-2008) stilles følgende beløp til disposisjon for Norsk institutt for skog og landskap i 2008:

Statsbudsjettet for 2008, kapittel og post	kr
Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling mv (kap 1141,52)	82 640 000
Nasjonale oppgaver (kap 1137, 51)	3 534 000
Internasjonalt skogpolitisk samarbeid, MCPFE (kap 1138,71)	5 500 000
Forvaltningsoppgaver knyttet til frøforsyning (1139,71)	500 000
Tilskudd til genressursforvaltning (1139,71)	5 675 000
Tilskudd til miljøregistrering i skog (biomangfold/kulturminner) (1139,70)	5 700 000
Sum	103 549 000

Oppgavene er senere i dette brevet knyttet til virksomhetsområder. Beløpet på 82,640 mill kroner over kap. 1141,52, inkluderer om lag 10 mill kr til særskilte tiltak/bestillinger fra departementet til instituttet innenfor kunnskapsutvikling på skogområdet, og administrative utgifter for genressursenteret, jf. nærmere omtale under virksomhetsområde D og E. Av totalbevilgningen på kap 1141,52 holder departementet tilbake 250 000 kr, som skal tildeles NordGen.

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 59

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 874

Avdeling for skog- og
ressurspolitikk
Telefaks
22 24 27 53

Saksbehandler
Per Eivind Jensen

- primo mars med kr 25 887 250
- primo mai med kr 25 887 250
- primo august med kr 25 887 250
- primo november med kr 25 887 250

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til virksomhetens likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i budsjettet for 2008.

Andre bevilgninger

I tillegg til det som er stilt til disposisjon i bevilgningstabellen ovenfor, vil Skog og landskap bli tildelt følgende særskilte midler i 2008:

- 1 mill kr over kap 1150,50 til Kompetansesenter for skogbruksplanlegging, overføres fra departementet via SLF.
- 10 mill kr over kap 1150,50 til DMK (digitale markslagskart), overføres fra SLF.
- 1,325 mill kr over kap 1139,70 til DMK, overføres fra SLF.

Basisbevilgning til forskning overføres via Norges forskningsråd. I tildelingsbrevet til Norges forskningsråd legger departementet til grunn at overføringen finner sted etter nærmere avklaring med det enkelte institutt slik at det ikke skapes likviditetsproblemer. Kopi av tildelingsbrevet til Forskningsrådet vil bli sendt instituttet.

Departementet forutsetter at virksomheten har utviklet en modell for økonomistyringen som forhindrer at midler som stilles til disposisjon nyttes slik at oppdragsvirksomhet i konkurransemarkeder subsidieres. Priser som benyttes i konkurransemarkeder må være basert på kalkyler som inkluderer alle relevante kostnader (prinsippet om fullfordelte kostnader).

Det forutsettes at virksomheten, i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte, på samme måte som i 2007.

2. OMTALE AV FULLMAKTER

2.1 Fullmakter etter bevilgningsreglementet

2.1.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2008 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 52. Stortingsvedtaket innebærer at i tillegg til bevilgning over 52-posten, kan instituttet disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Instituttet disponerer eventuelt positivt årsresultat, og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat, jf. rundskriv R-106 fra Finansdepartementet.

2.1.2 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Landbruks- og matdepartementet delegerer til Norsk institutt for skog og landskap fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over 2008. Leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester må gjelde kjøp til den ordinære driften av virksomheten, for eksempel leie av

kontorutstyr og kjøp av renholds- og vaktmestertjenester. For en nærmere omtale av forutsetninger til fullmakten, vises det til departementets brev av 28.08.06.

3. NÆRMERE OM FORUTSETNINGENE FOR TILDELINGEN

3.1 Innledning

Departementet vil understreke at styret må påse at virksomhetsplanen for 2008 og øvrig planarbeid blir tilpasset signalene som gis i St.prp. nr. 1 (2007-2008), som er nærmere konkretisert i dette tildelingsbrevet og i tildelingsbrev fra Norges forskningsråd. Det vises også til instituttets vedtekter av 19.12.05 om formål og oppgaver. Departementet vil i denne forbindelse understreke viktigheten av at instituttet har en helhetlig planlegging som integrerer både forskning, formidling, ressurskartlegging, dataforvaltning og informasjonsformidling, utviklingsarbeid og oppdrag for offentlige myndigheter og private organisasjoner og foretak, nasjonal og internasjonalt.

3.2 Strategiske utfordringer og overordnede mål

Hovedmålet for Landbruks- og matdepartementet er en landbruks- og matpolitikk som holder ved lag et levende landbruk over hele landet. Politikken skal gi grunnlag for økt verdiskaping og livskvalitet basert på en bærekraftig forvaltning av landbrukets og bygdenes ressurser.

Delmålene for landbruks- og matpolitikken er:

- trygge matvarer
- fremme mangfold og forbrukerhensyn i produksjon og omsetning av mat
- god dyre- og plantehelse og god dyrevelferd
- en bærekraftig ressursforvaltning med et sterkt jordvern, bevaring og vedlikehold av kulturlandskapet og sikring av det biologiske mangfoldet
- bærekraftig skogbruk som grunnlag for økt verdiskaping gjennom trebruk, bioenergi og utmarksnæring
- et aktivt landbruk som medvirker til sysselsetting og bosetting over hele landet og som gir grunnlag for økt verdiskaping gjennom ny næringsvirksomhet
- nasjonal matforsyning, en konkurransedyktig matvareindustri og nyskapende og bærekraftig produksjon av varer og tjenester
- ei livskraftig reindriftsnæring i balanse med beiteressursene og som medvirker til å holde oppe samisk egenart

Som en del av departementets strategier legges det vekt på en åpen, brukerrettet og effektiv landbruks- og matforvaltning med høy kvalitet og stor grad av medvirkning, samt forskningsinnsats av internasjonal kvalitet som fremmer en innovativ og bærekraftig landbruks- og matsektor med høy tillit i samfunnet.

Norsk institutt for skog og landskap har kunnskaper om landets arealressurser, og skal gjennom formidling, forskning og utvikling på dette området bidra til at verdiskaping og politikktutvikling kan skje innenfor rammen av en bærekraftig miljø- og ressursforvaltning. Det er særlig sentralt for instituttet å formidle relevant miljø- og ressursinformasjon for innovasjon og næringsutvikling og gode kommunale planprosesser, samt formidling av forskningsresultater og tilrettelagt informasjon til hele samfunnet.

I tilknytning til alle de nasjonale ressursundersøkelsene skal instituttet etablere og drive en aktiv informasjonsproduksjon, formidling og rådgivning overfor landbruksforvaltningen, landbruksnæringen og allmennheten.

Instituttet skal også videreutvikle internasjonale samarbeidsrelasjoner.

Departementet vil gjennom året ha behov for bidrag fra instituttet i ulike saker, og forventer at instituttet responderer raskt til departementet. Det er en viktig oppgave for instituttet å følge med i aktuelle problemstillinger, debatter o.l. som berører felt der det er aktuelt å bidra med kunnskap som er relevant for departementets oppfølging og politikktutvikling.

4. VIRKSOMHETSOMRÅDER – MÅL OG RESULTATKRAV

Departementets mål og resultatkrav er disponert etter virksomhetsområdene ved instituttet, jf. pkt A-D nedenfor. I tillegg er instituttet tillagt Norsk genressurscenter, jf pkt E. Instituttet er også gitt en oppgave som vertsorganisasjon for sekretariatet for ministerkonferansene for beskyttelse av Europas skoger (MCPFE), jf punkt F nedenfor. Mål og resultatkrav knyttet til Norsk genressurscenter og MCPFE er inntatt i dette tildelingsbrevet, som er strukturert etter disse hovedområdene:

A. Nasjonale ressursundersøkelser

B. Geodatatjenester

C. Forskning

D. Utredning, rådgivning og kunnskapsformidling

E. Norsk genressurscenter

F. MCPFE

Departementet har lagt opp til at det skal være rom for å gjøre omprioriteringer forankret i strategi og vurderinger av behovene for instituttets produkter og tjenester. Større omprioriteringer og endringer må forankres i den ordinære styringsdialogen mellom departementet og instituttet.

For flere av virksomhetsområdene er det satt opp en liste med indikatorer for måloppnåelse. Virksomhetsområdene er videre delt inn i punkter, og det er på de ulike områdene der det er relevant satt opp indikatorer det skal rapporteres på.

A. Nasjonale ressursundersøkelser

Innledning

Skog og landskap har ansvaret for å gjennomføre nasjonale ressursundersøkelser knyttet til ressursgrunnlaget for landbruk, landbruksbaserte verdikjeder og de arealene landbruket forvalter. Ressursundersøkelsene fremskaffer nødvendig informasjon som gir grunnlag for politikktutvikling og målrettet og langsiktig forvaltning og verdiskaping basert på arealressursene.

Undersøkelsene omfatter planlegging og gjennomføring av undersøkelsene, lagring og dokumentasjon av data samt analyse og formidling av resultater, data og informasjon. Det skal legges vekt på samordning med andre nasjonale institusjoner samt standardisering og koordinering i forhold til internasjonalt samarbeid.

Informasjonskjedene for arealressursundersøkelser skal utvikles i tråd med teknologiutviklingen. Det skal gjøres løpende vurderinger av om produksjonsoppgaver kan konkurranseutsettes, sett i lys av krav til kompetanse, kvalitet og kostnadseffektivitet.

Det skal med grunnlag i analyser av både kort- og langsiktig samfunnsmessig nytte av de enkelte programmer, utvikles strategier for de tematiske områdene som inngår i arealressursinformasjonen. Forslag om vesentlig endret innretning av programmene skal tas opp med Landbruks- og matdepartementet før iverksetting.

A.1 Arealressurser

Mål: Skog og landskap skal ajourføre digitale markslagskart/arealressurskart (DMK/AR5). DMK skal ajourføres med bakgrunn i nye flybilder for alt jordbruksareal i Norge innen utgangen av 2009. Samtidig skal instituttet gjennomføre overgangen fra DMK til den nye datamodellen (AR5) i løpet av 2008.

DMK er landbrukets bidrag til den nasjonale infrastrukturen gjennom Geovekst og Norge digitalt. DMK gir blant annet informasjon om dyrkingstilstand og driftsforhold på jordbruksareal, treslagsfordeling og bonitet (produksjonspotensial) for skog og arealtype, bonitet og dyrkingspotensial i utmark. DMK er grunnleggende ved virkemiddelforvaltning, planarbeid, utredninger knyttet til bruk og endret bruk av landets arealressurser. DMK brukes til en rekke avledede kart- og statistikkprodukter, som for eksempel jordregister, markslagsstatistikk, gårdskart, arealressurskart, kjerneområde landbruk og Corine Land Cover.

A.2 Jordressurser

Mål: Skog og landskap skal fortsette jordsmonnkartleggingen for å legge til rette for et miljøvennlig jordbruk og å bevare de viktigste jordressursene for framtidig matproduksjon.

Jordsmonnkartleggingen skal bidra til å synliggjøre arealverdien i planleggingsprosesser, hva slags dyrking arealet er best egnet til og hvor utsatt arealet er for erosjon. Arealer hvor data er viktig med hensyn på erosjonsproblemer, arealkonflikter eller næringsutvikling skal prioriteres. Landbruksforvaltningen i de kommunene som er jordsmonnkartlagt skal følges opp med informasjonstiltak for å øke kompetansen om bruk av jordsmonndata.

A.3 Skogressurser

Mål: Skog og landskap skal gjennom Landsskogtakseringen og relevante kartleggings- og overvåkingsprogrammer sikre oppdatert nasjonal kunnskap om tilstanden i de norske skogene som et grunnlag for politikkutvikling og bærekraftig forvaltning av skogressursene.

Kunnskap fra taksering og overvåking av landets skoger er viktig for utvikling av skogpolitikken og regionale og lokale strategier for utnytting og forvaltning av skogressursene. Instituttet skal med basis i Landsskogtakseringen og andre relevante kartleggings- og overvåkingsopplegg bidra til nødvendig informasjon og kunnskap om skogressursene.

Landsskogtakseringens 9. omdrev skal fullføres i løpet av 2009 med fylkesrapporter for gjenstående fylker.

Instituttet skal ut over dette sikre god sammenheng og struktur i det samlede kartleggings- og overvåkingsarbeidet, med sikte på best mulig resultater, kostnadseffektivisering og synergieffekter mellom ulike opplegg.

Justeringene i Landsskogtakseringen med sikte på å tilfredsstille kravene til rapportering under Kyoto-protokollen gjennomføres i tråd med prosjektbeskrivelse/avtale mellom Skog og landskap og miljøvernmyndighetene (SFT), og i henhold til avsatte beløp for det klimarelaterte arbeidet, jf. også pkt D2.

Overvåkingsprogrammet for skogskader skal videreføres på et nivå som imøtekommer internasjonale rapporteringsforpliktelser.

Barkbilleovervåkingen skal så langt mulig samordnes med øvrige overvåkingsprogrammer.

Instituttet skal i 2008 fortsette arbeidet med en grundig gjennomgang av programmer og metoder med sikte på en mulig revisjon fra og med Landsskogtakseringens 10. omdrev som starter i 2010.

A.4 Beiteressurser

Mål: Arbeidet med kartlegging av beitebruk og beiteressurser skal få fram relevant kunnskap om utmarksbeitekvaliteter for beitebrukerne.

Områder som kartlegges prioriteres ut fra tilgangen på medfinansiering fra brukerne. Kartleggingen skal følges opp med rådgivning om beitebruk i utmark. Det nasjonale informasjonssystemet for beitebruk i utmark (IBU) skal videreutvikles.

A.5 Landskapsressurser

Mål: Instituttet skal videreføre og utvikle overvåkingen av jordbrukets kulturlandskap (3Q) og informasjonsproduksjonen fra programmet skal økes. Videre skal instituttet utvikle metoder og systemer for kartlegging og overvåking av stedfestede kulturminner på de arealene landbruket forvalter.

Overvåking av kulturlandskapet skal gi nasjonal oversikt over utviklingen i kulturlandskapet og statusen for de tilhørende miljøverdiene. Det er også behov for å videreutvikle indikatorene slik at alle de registrerte miljøverdiene (også biologisk mangfold og kulturminner) kan beskrives gjennom flyfoto.

Departementet forventer også at instituttet samarbeider med Statens landbruksforvaltning og miljødirektoratene i utviklingen av overvåkingsprogrammet og i å utvikle en resultatkontroll med bakgrunn i overvåkingsdataene. I dette ligger også bistand til fylkesmennene i evalueringen av regionale miljøprogram som er planlagt i 2007-2008.

Instituttet skal forvalte og gi råd om bruk av referansesystem for landskap og utrede behovet for videre utvikling av klassifisering og beskrivelse av landskap og landskapstilknyttede interesser.

A.6 Arealstatistikk og arealovervåking

Mål: Instituttet skal i samarbeid med SSB og andre aktuelle institusjoner videreføre arbeidet med etablering av en nasjonal, utvalgsbasert arealstatistikk.

Arealstatistikken skal gi et godt bilde av endringer i arealbruk og -tilstand, og utvalgsmetoden gir mer kostnadseffektiv og større nasjonal dekning enn mer arealdekkende metoder. Det skal tilrettelegges for bruk av denne statistikken i nasjonalt indikatorsett for bærekraftig utvikling og i rapportering under Kyotoprotokollen.

Indikatorer for måloppnåelse - Nasjonale ressursundersøkelser:

- Kartlagt areal i de ulike programmene, fordelt på relevante kategorier
- Antall kommuner som har fått ajourført DMK/ gårdskart og 1.gangs jordregister.
- Antall kommuner som har kvalitetssikret og rettet opp DMK og fått 2.gangs jordregister for bruk i tilskuddsforvaltningen.
- Framdrift i nasjonale utvalsundersøkelser
- Framdrift i utvikling og etablering av nye undersøkelser
- Omfanget av standardrapportering; omtale av hvilke rapporter, tema og målgruppe
- Omfanget av informasjonsformidling, fordelt på ulike målgrupper, herunder beskrivelse av bruk av informasjon fra programmene
- Omfanget av brukerfinansiering på programmer der dette er relevant

B. Geodatatjenester

Innledning

Geodatatjenestene ved instituttet er knyttet til produksjon, organisering og forvaltning av data slik at de inngår i den felles nasjonale geodatainfrastrukturen.

Instituttet skal understøtte informasjonskjeden i de nasjonale ressursundersøkelsene med en profesjonell dataforvaltning som systematisk arkiverer og dokumenterer instituttets data i henhold til gjeldende standarder.

Instituttet skal bidra til utvikling av forvaltningsløsninger for, og til etablering og drift av, den nasjonale infrastrukturen av geografisk informasjon Norge Digitalt.

Instituttet skal arbeide for at andre virksomheter benytter instituttets data og tjenester i sine Internett-applikasjoner. Det skal legges til rette for at private kan drive verdiøkende tjenester gjennom bearbeiding og formidling av instituttets data.

Instituttet skal arbeide aktivt for gjennomføring av Regjeringens handlingsprogram for IT i forvaltningen (eNorge-strategien).

B.1 "Landbruk digitalt" – eForvaltning

Mål: Instituttet skal bidra til gjennomføring av eNorge 2009. Instituttet har hovedansvaret for landbrukssektorens bidrag til etablering og drift av den nasjonale geografiske infrastrukturen Norge digitalt. Dette vil skje både gjennom tilpasning av egen virksomhet, rådgivning overfor andre etater under Landbruks- og matdepartementet, og tilrettelegging for annen virksomhet.

B.2 Dataforvaltning – Internett

Mål: Instituttets fagdata skal forvaltes i strukturerte, veldokumenterte databaser som knyttes opp mot Internett for innsyn i og nedlasting av data.

Det er viktig å sikre muligheten for gjenbruk og flerbruk av data innenfor instituttets virksomhet, og legge grunnlaget for å formidle instituttets data gjennom den nasjonale infrastrukturen av geografisk informasjon. Instituttet skal også samarbeide med annen offentlig virksomhet om utvikling og drift av hensiktsmessige samarbeidsordninger for etablering og deling av data og tjenester.

B.3 Geovekst

Mål: Instituttet skal forvalte landbrukssektorens ressurser som inngår i geovekstsamarbeidet, inkludert både kontantmidler og data.

Geovekstmidlene må forvaltes sammen med midler til digitale markslagskart og flybilder med sikte på at rettighetshaverne i landbruket får tilgang til de kart- og billedata som blir etablert årlig i samarbeidet. Alle overføringene til geovekstformål ble fra og med 2007 samlet på kap 1141,52, bortsett fra Statskogs bidrag, som fortsatt vil være en ordinær innbetaling. Instituttet må arbeide i god kontakt med brukerne av produktene fra kart- og datasamarbeidet, bl.a. fylkesmennene. Sammen med videreføring av satsingen på digitale markslagskart (DMK) skal dette bidra til god dekning av detaljerte kart og flybilder av jordbruks- og skogarealene, jf også omtale av DMK-satsingen omtalt under A.1.

B.4 Omløpsfotografering og nasjonal forvaltningsløsning Norge i bilder

Mål: Instituttet skal samarbeide med andre offentlige aktører om drift av programmet for regelmessig nasjonal omløpsfotografering (Norge i bilder).

Omløpsfotograferingen vil sikre tilgang til nasjonale ortofoto for hele Fastlands-Norge med tidsserier på 5-7 år, og de vil gjøres tilgjengelig for alle partene i Norge digitalt.

Instituttet vil også samarbeide om utvikling og drift av en nasjonal forvaltningsløsning for ortofoto "Norge i bilder", hvor ortofoto etablert gjennom geovekstsamarbeidet og omløpsfotograferingen forvaltes. Løsningen gir alle brukerne enkel og rask tilgang til alle ortofoto og er en viktig del av den nasjonale infrastrukturen.

B.5 Kompetansestøtte

Mål: Instituttet skal yte kompetansestøtte innen geografisk informasjonsbehandling til den statlige sentrale og regionale landbruksforvaltningen.

Det skal drives veiledning og kursvirksomhet mot kommunene for å bygge opp kompetanse innenfor kontinuerlig ajourhold av geografisk informasjon, spesielt markslagsdata. I tillegg skal hensiktsmessige løsninger for støtte og rådgiving til lokal forvaltning utvikles.

B.6 Jordskifterettene

Mål: Instituttet skal opprettholde den kompetanse som er nødvendig for å yte geodatatjenester til Jordskifterettene.

Det inngås en årlig avtale med Domstolsadministrasjonen vedrørende bestilling av kompetanse- og geodatatjenester fra Skog og landskap. Tjenestene blir finansiert ved tilskudd til prioriterte oppdrag.

Indikatorer for måloppnåelse - geodatatjenester:

- Datamengder i basene og kvalitet på dokumentasjonen av disse
- Nedlastinger. Bruk av Internettjenester
- Deltagelse i og bidrag til Norge digitalt
- Deltagelse i og bidrag til Geovekst
- Framdrift i omløpsfotografering
- Omfanget av kompetansestøtte
- Omfanget av tjenester til Jordskifterettene

C. Forskning

Norsk institutt for skog og landskap skal være ledende innenfor forskning i Norge på fagområder knyttet til skog. Instituttet skal jobbe for å styrke det vitenskapelige grunnlaget for bærekraftig verdiskaping, miljøinnsats og forvaltning av skog og utmarksressursene, og dekke samfunnets behov for kunnskap på området både på kort og lang sikt.

Skog og landskap skal således videreføre skogforskningen. Med grunnlag i instituttets nye faglige bredde og oppgaveportefølje må instituttet gjøre en strategisk vurdering av om det er aktuelt å øke forskning innen områder som arealbruk, landskap m.v. utover de enkeltprosjekter som man alt har.

Departementet mener det er viktig at instituttet:

- etablerer internasjonalt konkurransedyktige forskningsmiljøer
- er en aktiv premissleverandør i lokal og regional næringsutvikling
- integrerer internasjonal, nasjonal og regional forskning og drar nytte av samarbeid på tvers av fagområder
- styrker samarbeidet mellom instituttene innenfor sektoren og UoH-sektoren
- utnytter instituttets felles ressurser slik at en unngår oppbygging av parallell kompetanse og infrastruktur

Basisbevilgning til skogforskningen ved Skog og landskap tildeles ved tildelingsbrev fra Norges forskningsråd. Det vises til dette brevets omtale av forskningspolitiske mål, strategier og rapporteringskrav. Det vises også til Landbruks- og matdepartementets forskningsstrategi for 2007-2011 som synliggjør sektorens utfordringer og departementets føringer for kunnskapsproduksjonen innen landbruks- og matområdet.

Forskning er en forutsetning for å oppfylle landbruks- og matpolitiske målsettinger. Det er viktig at Skog og landskap synliggjør nytten av sine produkter og tjenester for brukerne og samfunnet for øvrig, både i sitt generelle informasjonsarbeid og i rapportering til departementet. Skog og landskap har et selvstendig ansvar for å vurdere nytteverdien av den forskningen som produseres og legge slike vurderinger til grunn for sin videreutvikling.

D. Utredning, rådgivning og kunnskapsformidling

D.1 Generelt

Instituttet skal innenfor sine fagområder drive aktiv rådgivning og kunnskapsformidling. Det forutsettes videre at rådgivning og kunnskapsformidling blir en integrert og viktig del av aktiviteten på de øvrige hovedområdene – nasjonale ressursundersøkelser, geodatatjenester, forskning og genressursforvaltning.

D.2 Utredninger m.m. for Landbruks- og matdepartementet på skogområdet

Mål: Instituttet skal medvirke til aktuelle og nødvendige kunnskaps- og utviklingsoppgaver på skogområdet, i tråd med de oppgaver departementet og instituttet avtaler det enkelte år.

Departementet har for 2008 lagt opp til at om lag 10 mill. kroner over kap. 1141, post 52 nyttes til særskilte tiltak og bestillinger fra departementet til Norsk institutt for skog og landskap. Dette er en videreføring av arbeid knyttet til skogområdet som tidligere ble finansiert over kap. 1141, post 51. I forhold til det beløpet som ble stilt til disposisjon på dette punktet i 2007 vil 0,25 mill. kroner bli overført til NordGen, som får eget tildelingsbrev. Det er øremerket 0,8 mill. kroner til arbeidet knyttet til kartlegging og rapportering av utslipp og opptak av klimagasser i forbindelse med Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen, jf omtale under D.2.1.

Skog og landskap vil innenfor den samlede rammen på om lag 10 mill kr kunne omfordele mellom prosjekter med sikte på en optimal utnyttelse av midlene.

Departementet bevilger videre – over kap. 1139, post 70 – 5,7 mill kr til prosjektet Miljøregistreringer i skog (biomangfold og kulturminner) som er nærmere omtalt under pkt D5. Miljøoppgavene under D2 og MiS-arbeidet under D5 må ses i sammenheng.

Bevilgning til forvaltningsoppgaver knyttet til skogfrøforsyningen er også omtalt her, med bevilgning fra 1139, post 71.

D.2.1 Skogressurser og miljø

Skogskader - overvåking og beredskapsfunksjoner

Skogskadeovervåkingen er sentral for å kunne følge utviklingen i skogens helsetilstand og vitalitet og for å kunne forebygge skader som følge av klima, sopp- og insektangrep m.m. Skogskadeovervåkingen inngår som et element i langsiktige kjerneoppgaver for instituttet, og har en beredskapsfunksjon.

Innsatsen knyttet til Overvåkingsprogrammet for skogskader (OPS) skal videreføres i samarbeid med Statens forurensningstilsyn. I tillegg til årsrapporter fra overvåkingen, må institusjonen i nødvendig utstrekning gi bidrag til programmets øvrige analyser og rapporter.

Instituttet arbeider med å vurdere risikoen for introduksjon av skadegjørere på skog som følge av tømmerimport. Departementet har i 2007 hatt en dialog med instituttet om innretningen på skogskade- og beredskapsarbeidet. Etter departementets oppfatning gjenstår det fortsatt å få fram en helhetlig beskrivelse av behovene og prioriteringene framover, herunder effektiviseringsmuligheter som følge av ny teknologi, og ber Skog og landskap om en slik beskrivelse i løpet av første halvdel av 2008. Departementet vurderer å forsterke og klargjøre Statens landbruksforvaltnings beredskapsfunksjoner på skogområdet, og SLF vil i så fall bli et

kontaktpunkt for berørte myndigheter på direktoratsnivå. Dette vil kunne medføre mindre justeringer i varslingsrutiner m v. i forhold til skogskader. Departementet tar sikte på å gå gjennom beredskapsfunksjonene knyttet til skogskader i 2008 bl.a. på grunnlag av instituttets vurderinger som departementet ber om ovenfor. Hensikten vil være å sikre forbedret rolle- og ansvarsavklaring.

Feltforsøk

Skog og landskap forvalter langsiktige feltforsøk som skal gi grunnlag for å vurdere skogens produksjonsevne og trevirkets kvalitet ved alternative behandlinger. I tillegg nyttes feltene til studier av effekter og tiltak i forhold til næringsbalanse, forurensning og klimaendringer. Revisjon av forsøksfeltene inngår som et element i langsiktige kjerneoppgaver for Skog og landskap.

Arbeidet har til formål å tilrettelegge og sørge for at historisk verdifullt forsøksmateriale og langsiktige forsøk blir ivaretatt på best mulig måte, som et grunnlag for å videreutvikle et bærekraftig skogbruk (skogproduksjon, effekter av inngrep, økologi, foredling, klimaovervåking m.m.).

Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen

Retningslinjene under Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen stiller krav til hvordan landene skal kartlegge og rapportere utslipp og opptak av klimagasser fra skog og andre arealer. Med basis i data fra Landsskogstakseringen er det siden 2004 kartlagt utslipp og opptak av klimagasser fra skog. Dette arbeidet har Landbruks- og matdepartementet finansiert sammen med Miljøverndepartementet og Statens forurensningstilsyn (SFT).

Det kan være aktuelt å supplere statistikk fra Landsskogstakseringen med data fra andre kilder. Registrering av skog over barskogsgrensa i forbandet 3x9 km startet opp i 2005, og første omdrev forventes gjennomført i 2009. Taksering av barskogsområdene i Finnmark etter Landsskogstakseringens instruks ble påbegynt i 2005 og avsluttes etter planen i 2009. Innsamling av tilleggsdata fra lavlandet og i marginale skogområder i fjellet og i Finnmark må vurderes ut fra de budsjettmidler som stilles til disposisjon, og det forutsettes at instituttet også for 2008 utformer en detaljert prosjektplan for arbeidet som sendes departementet.

Miljøtilpasninger i skog

Skogsektoren er i en offensiv posisjon med gode priser på deler av sine produkter. Det er også store forventninger til at skogsektoren skal bidra til mer bærekraftig og klimavennlig energiproduksjon framover. Økt avvirkning i de norske skoger har høy politisk prioritet både av nærings- og distriktpolitiske hensyn, og fordi økt bioenergibruk krever tilgang på mer skogsvirke. Behovet for økt aktivitet i skogbruket stiller samtidig strengere krav til gode miljøtilpasninger slik dette framkommer gjennom Levende Skog-standarden. Dette krever fortsatt kunnskapsutvikling rettet mot miljøtilpasninger i skogbruket, særlig når det gjelder økologiske sammenhenger, registreringer og dokumentasjon av det biologiske mangfoldet. I tillegg er det viktig å framskaffe relevant kunnskap som kan underbygge de mål og retningslinjer som framkommer av lov- og forskriftsverket og Levende Skog-standarden. Instituttet har høy kompetanse på dette feltet, og er en viktig bidragsyter innenfor blant annet skogshistorikk, biologisk mangfold og spredningsøkologi.

Instituttet skal videreføre arbeid med skogshistoriske undersøkelser for å dokumentere tidligere kulturpåvirkning og naturlige forstyrrelser. Sammenholdt med dagens skog- og miljøverdier vil dette gi et godt grunnlag for å forstå hvilken toleranse skogmiljøet har for en

del ytre påvirkninger. Publisering og markedsføring av resultater prioriteres i 2008. Dette arbeidet må som i tidligere år ses i sammenheng med arbeidet knyttet til delprosjekt Miljøregistreringer i skog – biologisk mangfold som er omtalt under pkt D.5.

Resultatkontroll skogbruk og miljø

Det er ønskelig at Skog og landskap som tidligere foretar sammenstillingen av resultatkontrollen for skogbruk og miljø. Midler til resultatkontroll for skogbruksaktiviteter forvaltes av Statens Landbrukstilsyn (SLF) og er derfor ikke med i tildelingen direkte til Skog og landskap.

D.2.2 Økonomisk utnyttning av skogressursene

Bioenergi

Bioenergi og biodrivstoff er et politisk satsingsområde, og forventes å være det i et langsiktig perspektiv, blant annet som følge av den sterke koblingen mellom fornybare energikilder og utfordringene innen klimapolitikken, jf. St.meld. nr. 34 (2006-2007) om norsk klimapolitikk. Norge er fortsatt i en tidlig fase i utviklingen av bioenergi som en alternativ energikilde.

Departementet ser det som viktig at Norsk institutt for skog og landskap løpende utvikler kompetanse og kunnskap på området. Departementet har på kort sikt behov for innspill til arbeidet med å utvikle strategier og politikk for bioenergi basert på landbrukets ressurser. Det er viktig at instituttet løpende bidrar til gode anslag over ressurspotensialet – på kort og lang sikt - for bruk av skog til bioenergi.

Skog og landskap skal i 2008 videreføre arbeidet med kunnskapsoppbygging bl.a. når det gjelder rasjonelle driftssystemer for vedproduksjon og produksjon av skogsflis, herunder utvikling av rimelige løsninger for både utdrift, flising og tørking for å oppnå en lønnsom flisproduksjon, særlig når det gjelder småskala flisproduksjon. Videre er koblingen bevaring/rydding av kulturlandskap og energiproduksjon et område hvor det trengs mer kunnskap. Sett i et verdikjedeperspektiv er det innenfor vedmarkedet blant annet viktig å forbedre logistikk-løsninger og utvikle kunnskap om hvordan gjøre ved som oppvarmingskilde mer attraktiv eller mer tilpasset behovene til den delen av befolkningen som bor i byer. Departementet legger til grunn at instituttet har nær kontakt med andre aktuelle institusjoner for å fange opp kunnskapsbehovene. Det vises her bl.a. til INs sentrale rolle når det gjelder virkemiddelbruk gjennom bioenergiprogrammet.

Departementet viser ellers til at Bioforsk, Universitetet for miljø- og biovitenskap, og Norsk institutt for skog og landskap nylig har etablert et nytt senter for bioenergi på Ås. Departementet ser dette som et viktig strategisk grep for å samordne og effektivisere forskningen på bioenergi og mener det er viktig at senteret blir operativt raskt. Her skal instituttet være med å legge til rette for etablering av kunnskap som grunnlag for fremtidige teknologiske og strukturelle valg som er sentrale for landbruket som produsent og tilbyder av bioenergi.

Departementet viser for øvrig til Skog og landskaps innspill til tildelingsbrevet om ressursbehov på bioenergi (1,7 mill kr). Departementet legger til grunn at Skog og landskap prioriterer bioenergi slik at instituttet kan dekke opp for sin forholdsmessige andel i det nye senteret.

Økt trebruk

Skog og Landskap har gjennom sitt arbeid med å klargjøre trevirkets miljøegenskaper avdekket et stort behov for mer kunnskap og utvikling innenfor området. Det er i forbindelse med arbeidet for økt bruk, viktig å få et godt grunnlag til miljødokumentasjon for tre og treprodukter i et livsløpsperspektiv. Også ved utprøving av nye bruksmåter for trevirke, er det vesentlig med kunnskap om miljøegenskaper og holdbarhet. Departementet ber derfor instituttet om å fortsette kunnskapsoppbyggingen vedrørende trevirkets miljøegenskaper slik at instituttet skal kunne bidra med beslutningsgrunnlag i offentlig sammenheng og for byggebransjens aktører. Det forutsettes at instituttets arbeid innenfor dette fagfeltet utvikles i nært samarbeid med andre institusjoner og i dialog med departementet, og at det også legges vekt på klimaeffektene av CO₂-binding i varige treprodukter.

Juletrær og pyntegrønt

Juletre- og pyntegrøntnæringen er en næring i utvikling. Norsk Pyntegrønt Forsøksring er i ferd med å utvikle en strategi og markedsplan som grunnlag for det videre arbeidet. Selv om næringen nå dekker mye av kunnskapsbehovet via egne veiledere, Skog og landskap og Bioforsk, er det også behov for å sikre kompetanse i forvaltningen. Landbruks- og matdepartementet legger derfor til grunn at instituttet også i 2008 skal utføre oppgaver innenfor rådgivning og veiledning om juletre- og pyntegrøntområdet for å dekke forvaltningens kunnskapsbehov. Det forutsettes at instituttet samarbeider med og koordinerer sin innsats knyttet til foredlingsforskning med Det norske skogfrøverk.

D.2.3 Skogsamarbeid over landegrensene

Det er en målsetting i landbruks- og matpolitikken å arbeide aktivt internasjonalt for å ta vare på nasjonale interesser og samtidig bidra til framgang i de internasjonale prosessene. Norsk institutt for skog og landskap skal delta i internasjonale prosesser og representere Norge i internasjonalt samarbeid på områder som har grenseflater til departementets arbeid.

På skogområdet skal instituttet delta på vegne av Landbruks- og matdepartementet innen samarbeidet om skogforvaltning i Østersjøregionen (Baltic 21) og i Barentsregionen. Instituttet bør også så langt mulig delta i COST aktiviteter som har vesentlig betydning sett i sammenheng med utvikling av skogpolitikken. Når de gjelder Ministerkonferansen for beskyttelse av Europas skoger er instituttet gitt oppdraget med å være vertsorganisasjon for det norske sekretariatet som skal etableres fra 2008. Dette er omtalt i pkt E.

D.3 Forvaltningsoppgaver knyttet til skogfrøforsyningen (Kap 1139, post 71)

Norsk institutt for skog og landskap tildeles 500 000 kr til oppgaver knyttet til frø- og planteforsyningen i skogbruket. Bevilgningen skal benyttes til å bistå Landbruks- og matdepartementet med forvaltningsoppgaver knyttet til foredling og produksjon av skogfrø og skogplanter. Det vises også til samarbeidsavtalen mellom Skogfrøverket og Norsk institutt for skog og landskap datert 22. juni 2007.

Oppgavene består bl.a. i å:

- gi faglig bistand til departementet i aktuelle saker
- gi bidrag til å samordne informasjon og kunnskapsformidling til næring, myndigheter og samfunn om betydningen av skogstrærnes genetikk og foredling
- bidra til forsvarlig og riktig bruk av egnet frø i skogbruket
- bidra til utarbeidelse av strategier og handlingsplaner for skogstreforedling

- gi bidrag til å utarbeide helhetlige løsninger for bruk og bevaring av skogstrærnes genetiske ressurser.

Midlene skal holdes atskilt fra oppgaver som er lagt til Norsk Genressurscenter og som har fått egen tildeling til sine spesifikke oppgaver.

Det norske skogfrøverk har i oppgave å utarbeide en ny strategi for skogfrøforsyningen i 2008. Departementet forutsetter at Det norske Skogfrøverk og Norsk institutt for skog og landskap utnytter sine samlede ressurser på området optimalt, bl.a. med basis i samarbeidsavtalen.

D.4 Kompetansesenter skogbruksplanlegging – kap. 1150, 50

Mål: Instituttet skal bistå departementet i utvikling og gjennomføring av et hensiktsmessig opplegg for skogbruksplanlegging med miljøregistreringer

Arbeidsoppgavene er i 2008 blant annet knyttet til å sikre en rasjonell bruk av ny teknologi, nødvendig utviklingsarbeid og kvalitetssikring av både metoder og takstopplegg, jf. brev av 11.01.2008 fra Skog og landskap med nærmere beskrivelse av planer for 2008. Det skal legges vekt på å legge til rette for at det lages fleksible og brukertilpassede planer som er tilpasset skogeiernes behov. Departementet har bevilget kr 1 000 000 til arbeidet ved kompetansesenteret for 2008. Det har til nå blant annet vært en utfordring å få inn data til den sentrale databasen hos Skog og landskap. Departementet har i sitt tildelingsbrev til SLF bedt SLF om å påse at fylkesmennene sørger for at data fra skogbruksplanleggingen raskt og effektivt overføres til Skog og landskap, jf. § 11 i forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer.

Midlene til kompetansesenteret vil med det første bli overført til Skog og landskap fra SLF.

D.5 Miljøregistreringer i skog – kap. 1139,70

Som et viktig ledd i å framskaffe oppdatert miljøkunnskap som grunnlag for gode miljøtilpasninger i skogbruket videreføres prosjektet Miljøregistreringer i skog. Departementet bevilger 5,7 mill kroner til Skog og landskaps arbeid knyttet til MiS-prosjektene.

Når det gjelder arbeidsoppgaver knyttet til Miljøregistreringer i skog – biologisk mangfold viser vi til prosjektplanen for 2008 og oppsummeringen av arbeidet for 2007. Departementet tildeler midler til prosjektet i tråd med de framlagte planer og budsjett.

Når det gjelder aktivitetene knyttet til miljøinformasjonstiltak på Hirkjølen forutsetter departementet at Skog og landskap videreføres i 2008, og i samarbeid med Statskog og Skogbrukets Kursinstitutt.

Arbeidet omfatter også MiS-delprosjektet om kulturminner i skog som ledes av Skog og landskap. Hovedoppgaven er å bidra til å utvikle kunnskapsgrunnlaget og å vurdere hvilke registreringsmetoder som kan være aktuelle. I 2008 skal det legges særlig vekt på å publisere resultatene fra prosjektet. Departementet er kjent med det samarbeidet som er under utvikling mellom delprosjektet og Skogbrukets Kursinstitutt, og legger til grunn at dette vil bidra til forsterket publisering av resultater. Det gjennomføres etter hvert flere skogbruksplanprosjekter der det innarbeides informasjon om kulturminner. Prosjektet bidrar også til økt aktivitet hos kulturminnemyndighetene når det gjelder å framskaffe god kunnskap

om kulturminner i skog. Departementet legger til grunn at arbeidet med delprosjekt kulturminner i 2008 gjennomføres innenfor en økonomisk ramme på 0,6 millioner kroner.

Det forutsettes at Skog og landskap etter konkret anmodning bistår departementet i arbeidet generelt med kompetanseoppbygging og kunnskapsformidling på miljøområdet. Slik bistand kan avregnes de midler som tildeles prosjektet Miljøregistreringer i skog. Midlene kan for øvrig nyttes til reiser, drift, lønn m.v. i samsvar med de retningslinjer og rutiner som Skog og landskap følger.

D.6 Nasjonale oppgaver vedrørende bibliotek og referansesamlinger – kap. 1137, 51

Mål: Skog og landskaps fagbibliotek og referansesamlinger skal bidra med basiskunnskaper på relevante skogtema for å understøtte forskning, rådgivning, studenter, næringsliv, forvaltning og undervisningsvirksomhet.

Instituttet skal holde fagbiblioteket oppdatert innen instituttets fagområder, og arbeide for å finne en hensiktsmessig ansvarsfordeling for referansesamlinger mellom instituttet og andre institusjoner. Biblioteket ved Skog og landskap skal være et oppdatert fagbibliotek innen tema med faglig innhold som kan nyttes av forskere, studenter, myndigheter, næringsliv og allmennheten. Samarbeid med andre bibliotek nasjonalt og internasjonalt er stadig viktigere, for eksempel gjennom felles avtaler med tidsskriftagenter. Prosjekter ved Skog og landskap må på vanlig måte dekke bibliotektenester og litteratur utenom denne bevilgningen.

Biblioteket har et særskilt ansvar for faglitteratur innen tema med skogfaglig relevans.

Referansesamlinger

Mål: Instituttet skal arbeide for å finne en hensiktsmessig ansvarsfordeling for referansesamlinger mellom instituttet og andre institusjoner. Instituttet skal opprettholde de referansesamlingene man finner det hensiktsmessig at instituttet tar ansvaret for.

Referansesamlingene skal bidra til å utvikle grunnkunnskapene innen skoglig entomologi og mykologi. Samarbeid og arbeidsdeling med andre institusjoner er viktig. Referansesamlingene skal være oppdaterte, og skal nyttes som grunnlag for Skog og landskaps rådgivning til skogbruket, forvaltningen og allmennheten, samt til forskningsprosjekter, undervisning og dokumentasjon. De har også en beredskapsfunksjon, jf. arbeidet med for eksempel skogskader.

Det vises for øvrig til samarbeidsavtalen mellom Skog og landskap og Universitet i Oslo som ble etablert i 2004. Departementet ber Skog og landskap rapportere om hvordan denne avtalen følges opp og effektene av dette tiltaket, herunder økonomiske forhold, formidlingstiltak og økt tilgang til samlingene.

E. Norsk genressurscenter

Mål: Instituttet skal samle og koordinere kompetanse og aktivitet innen genressursområdet, og skal medvirke til en mer effektiv forvaltning av genressursene innen husdyr, planter og skogtrær. Det skal være et rådgivende organ for departementet, følge opp arbeidet i nordiske og internasjonale organ og samordne det nasjonale og nordiske arbeidet.

Norsk genressurscenter er en del av Norsk institutt for skog og landskap. Instituttet skal håndtere de overordnede prioriteringene innen genressursforvaltningen i samråd med de aktuelle genressursmiljøene både i Norge og i nordisk sammenheng.

Bevilgningen over kapittel 1141, post 52 inkluderer drift av Norsk genressurscenter, fagråd og genressursutvalgene. Dette skal også dekke kontingenter til europeiske programmer og nettverk innen sektorene (ECPGR, EUFORGEN) og senterets deltagelse i internasjonale fora for genressurssamarbeid. Det er videre forutsatt at senteret skal ha høy innsats på informasjonsområdet, samordne informasjonsoppgaver innenfor genressursarbeidet og legge stor vekt på utvikling av nettsider.

Norsk genressurscenter skal bidra til effektiv utnyttelse av kompetansen og de økonomiske ressursene innen genressursforvaltningen. Det skal samarbeide med nasjonale genressursmiljø, institusjoner og organisasjoner, sikre koordinering med Nordisk Ministerråd og være en aktør innen internasjonalt genressursarbeid. Senteret har også fått en rolle knyttet til Svalbard globale frøhvelv, bla. gjennom en faglig konferanse i forbindelse med åpningen av frøhvelvet.

Et uavhengig fagråd og genressursutvalg innen hhv. husdyr, planter og skogtrær skal gi innspill til policyutforming på genressursområdet og bistå Norsk genressurscenter i prioritering av aktiviteten og oppfølging av nasjonale programmer innen respektive områder.

I samråd med fagråd og utvalgene skal Norsk genressurscenter revidere strategier og utarbeide en samlet handlingsplan for vern og bærekraftig bruk av genetiske ressurser, samt sektorvise planer for kulturplante-, skogtre- og husdyrgenetiske ressurser for perioden 2007-2010. Senteret skal arbeide videre med spørsmål omkring retten og tilgangen til genetiske ressurser i Norge og delta i planlegging av og bidra til iverksetting av den internasjonale plantegenetiske traktaten. Det er også ønskelig at senteret ser på muligheten til å utvide sitt arbeidsområde, slik at det på sikt også omfatter ville vekster, jf. St. meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøpolitikk og Rikets miljøtilstand.

Senteret skal følge opp deltagelse og rapportering i nordiske og internasjonale organer. Det skal forberede nasjonal rapport til FAOs kartlegging av verdens plantegenetiske ressurser. Videre skal senteret delta i forberedelse av møter i FAOs kommisjon for genetiske ressurser og den internasjonale plantegenetiske traktaten. Virksomheten ved Senteret er styrket ved at det nå ivaretar hele sekretariatsfunksjonen for Nordisk skogbruks frø- og planteråd (NSFP). Dette nordiske skogfrø-, plante- og genressurssamarbeidet inngår fra 2008 i det nordiske genressurssamarbeidet NordGen. De konkrete konsekvenser for senterets sekretariatsfunksjoner er nå under avklaring mellom NordGen, LMD og genressurscenteret. Det er viktig å utvikle samarbeidet mellom NordGen og Norsk genressurscenter.

Det er satt av 5,675 mill. kroner over kap. 1139 post 71 til tiltak og prosjekter for forvaltning av genetiske ressurser hvorav følgende beløp er øremerket:

- kr 500 000 til Genbanken for fjørfe
- kr 300 000 til avlslag for arbeid med verneverdige raser

Instituttet må påse at tilskuddsmottakerne avlegger regnskap og rapport for bruken av midlene.

Indikatorer for måloppnåelse - Norsk genressurssenter

- Informasjonsvirksomhet om genressurser gjennom foredrag, publikasjoner, nettsider og egne arrangement
- Faglig virksomhet etter prioriteringer gitt av Fagrådet for genressurser og genressursutvalgene for husdyr, planter og skogtrær
- Deltakelse i nordiske og internasjonale fora innen genressursarbeidet.
- Samspill og samarbeid mellom Norsk genressurssenter og NordGen.

F. MCPFE

Ministerkonferansene for beskyttelse av Europas skoger, MCPFE, er et skogpolitisk samarbeid som samler de europeiske land og en rekke internasjonale og frivillige organisasjoner om strategier for å møte utfordringer og muligheter som skogsektoren i Europa står overfor.

Norge har overtatt ledelsen av MCPFE, skal inneha lederskapet i anslagsvis 4-5 år, og skal i denne perioden ha sekretariatet for prosessen – MCPFE Liason Unit Oslo (LUO). Departementet besluttet i 2007 at LUO skal være organisatorisk knyttet til Norsk institutt for skog og landskap. Sekretariatet skal være fullt operativt fra 2008. Departementet forventer at instituttet tilrettelegger alle nødvendige fasiliteter for sekretariatet. Sekretariatet har som oppgave å tilrettelegge for MCPFE som en politisk prosess. Sekretariatet skal derfor ha en fri stilling i forhold til instituttets øvrige organisasjon.

Budsjettmidlene for sekretariatet overføres i sin helhet til Norsk institutt for skog og landskap, med basis i statsbudsjettet kap 1138, post 71 Støtte til internasjonale skogpolitiske organisasjoner. Deler av finansieringen av sekretariatet kommer fra andre land. Landbruks- og matdepartementet forskutterer dette over kap 1138, 71, slik at instituttet bare skal forholde seg til departementet i økonomiske spørsmål knyttet til sekretariatet. For 2008 er budsjettet for sekretariatet 5,5 mill kr. Departementet legger til grunn at instituttet legger opp til budsjett- og regnskapsrutiner som skiller driften av sekretariatet fra instituttets øvrige økonomi. Det er ikke anledning til å disponere midler avsatt til MCPFE til andre formål ved instituttet. Instituttet skal levere tjenester til sekretariatet etter nærmere avtale med sekretariatets leder, jf. tidligere prosess omkring dette. Tjenestene skal finansieres i sin helhet av bevilgningen til formålet.

Leder og medarbeidere til sekretariatet er rekruttert av departementet i 2007. Arbeidsgiveransvaret er overført til instituttet med virkning fra 1.1.2008. De videre personalspørsmål håndteres således av instituttet og lederen av sekretariatet, men rekruttering og lønsspørsmål må avklares med departementet, fordi det årlige budsjettet for sekretariatet fastsettes av Norge og 4 andre land i fellesskap, og ikke kan overskrides uten forutgående prosess mellom de land som finansierer sekretariatet.

5. LEDERANSVARET OG ADMINISTRATIVE MÅL OG TILTAK

Virksomhetens styre er ansvarlig for at de mål og resultatkrav som er satt for 2008 blir nådd og at driften er basert på god økonomistyring. Videre er det styrets ansvar å se til at lønns- og personalpolitikken bidrar til at langsiktige mål for virksomheten blir nådd. Motiverte og

kompetente ledere og medarbeidere er avgjørende for å lykkes i omstillingsprosesser. Det er viktig at medarbeiderne deltar aktivt og får innsyn i bakgrunnen for arbeidet.

I instituttets strategiarbeid bør det legges vekt på å:

- fremme verdiskaping i hele verdikjeden
- øke bruken av FoU-basert kunnskap
- kommunisere aktivt, samordnet og brukerrettet
- levere de brukerrettede tjenestene elektronisk
- være en attraktiv arbeidsplass som gir rom for utvikling.

Det vises ellers til styrets oppgaver slik de fremgår av vedtektene § 5.2

5.1 *En inkluderende og stimulerende personalpolitikk*

Departementet ber om at instituttet fortsatt har oppmerksomhet på:

- Etablering av gode og formålstjenlige kanaler for varsling
- Etterlevelse av etiske retningslinjer for statstjenesten
- Fortsatt følger opp arbeidet med et mer inkluderende arbeidsliv
- Aktiv bruk av ulike former for mobilitetstiltak som et ledd i kompetanseutvikling
- Målrettet arbeid med lederutvikling som en del av virksomhetens videre utviklingsarbeid.
- Tilrettelegger for medvirkning fra de ansatte i virksomheten

Departementet ber om at instituttet gir en omtale av ovennevnte punkter i årsrapporten for 2007.

Alle statlige virksomheter skal sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn. I årsrapporten for 2008 skal det på denne bakgrunn rapporteres på:

- Antall og andel (i prosent) ansatte (faste og midlertidige stillinger) med innvandrerbakgrunn i virksomheten pr 31.12.2007.
- Hvilket mål virksomheten satte for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i 2008.
- Antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn den 31.12.2008

Definisjon mv.*

Personer med innvandrerbakgrunn (som det skal rapporteres på) defineres som personer:

- med to utenlandsfødte foreldre som har innvandret til Norge
- som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) www.imdi.no gir råd og veiledning til statlige virksomheter i arbeidet med å rekruttere flere innvandrere. Virksomhetene kan ta kontakt med IMIi for ferdig utarbeidet skjema for å kartlegge antall ansatte med innvandrerbakgrunn.

5.2 *Personaladministrative fullmakter mv.*

De personaladministrative fullmaktene for departementets underliggende virksomheter har tidligere blitt gitt enkeltvis med gyldighet fra det tidspunktet fullmakten ble gitt og inntil videre. For å få bedre oversikt over disse fullmaktene og for å sikre en jevnlig oppdatering tas disse fullmaktene inn i tildelingsbrevet med gyldighet for ett år om gangen.

Alle tidligere personaladministrative fullmakter som er gitt virksomheten trekkes etter dette tilbake. Nye fullmakter som gjelder for nytt budsjettår (1.1 - 31.12) følger som vedlegg til dette tildelingsbrevet.

5.3 Rapportering om likestilling

Det har gjennom de siste årene vært jobbet aktivt for å øke andelen kvinnelige ledere innenfor den statlige landbruks- og matforvaltningen. Likestillingslovens §1a inneholder et krav til offentlige myndigheter om å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling på alle samfunnsområder (aktivitetsplikten). Videre inneholder den et krav til rapportering i forhold til den interne virksomheten som det skal redegjøres for i årsrapporten (redegjørelsesplikten).

5.4 Intern kontroll og risikostyring

Det må også påses at virksomheten har etablert god internkontroll og at kontrolloppgavene blir utført. Risiko- og vesentlighetsvurderinger basert på den enkelte virksomhets egenart er et viktig element i departementets kontrollarbeid ovenfor underliggende virksomheter. God risikostyring skal gi bedre måloppnåelse innenfor de budsjettammer som er stilt til disposisjon. Det vises til risikovurderingen som instituttet har utarbeidet, og som har vært drøftet i styringsdialogen med departementet. Departementet har merket seg de risikoområdene instituttet har pekt på og de tiltak og kontrollaktivitetene som legges vekt på. Status og rapportering i forhold til de viktigste risikoene skal knyttes til målstrukturen, og kommenteres i årsrapporten fra instituttet.

Virksomhetene har videre et selvstendig ansvar for implementering av risikostyring innenfor de krav og rammer som er satt.

5.5 Innkjøp

Nye regler for offentlige anskaffelser trådte i kraft 01.01.2007. Virksomhetens styre er ansvarlig for at regelverket for offentlige anskaffelser etterfølges, og at dette implementeres i virksomhetens interne rutiner. Fornyings- og administrasjonsdepartementet har utarbeidet en veileder til reglene om offentlige anskaffelser som er tilgjengelig på regjeringen.no.

5.6 Elektronisk forvaltning og effektivisering ved hjelp av IKT

Virksomheten skal legge til rette for at næringsdrivende og andre brukere selv kunne velge om henvendelser fra, og kommunikasjon med, virksomheten skal skje elektronisk.

I 2008 skal det videre legges vekt på å videreutvikle nettbaserte forvaltningsløsninger til å bli mer brukervennlige. Nettbaserte tjenester fra det offentlige skal kunne brukes av alle, og man skal ved utvikling legge til grunn prinsippet om universell utforming. Samtidig forventes det at en følger de anbefalingene som er gitt i Fornyings- og administrasjonsdepartementets referansekatalog for IT-standarder i offentlig sektor.

Virksomheten vil ha ansvar for å holde LMDs tjenestekatalog oppdatert med korrekte opplysninger om egne nettjenester, applikasjoner og data.

I 2008 skal det foreligge mål, strategier og planer for virksomhetens innkjøp som inkluderer bruk av elektroniske forretningsprosesser. Det er et mål for regjeringen at i løpet av 2009 skal 25 prosent av volumet fra offentlige driftsinnkjøp være basert på elektroniske prosesser.

5.7 Beredskap og sikkerhet

Sivilt Beredskapssystem (SBS) skal implementeres i instituttets beredskapsarbeid og harmoniseres med øvrig beredskapsplanverk.

Instituttet må oppfylle kravene til sikkerhetsarbeid og sørge for at dette arbeidet blir utført i henhold til krav gitt i Lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste samt tilhørende forskrifter. Dette omfatter blant annet krav til at virksomheten har etablert en sikkerhetsadministrasjon og utarbeidet en sikkerhetsinstruks. Etter kgl.res. 17.02.06 om atomberedskap, er det fastsatt at det er sektoransvar når det gjelder beredskap på radioaktivitetsområdet.

5.8 Grønn stat

Miljøledelse er et verktøy for å øke bevisstheten om miljøkonsekvensene av en virksomhet og sette i gang et systematisk arbeid for å endre virksomheten i en miljøvennlig retning. Innføring av miljøledelse er en dynamisk og kontinuerlig prosess. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det legges til rette for kontinuerlige forbedringer, jf veilederen T-1426 Miljøledelse i staten fra Miljøverndepartementet. På www.gronnstat.no er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med innføring av miljøledelse.

5.9 Kommunikasjon og informasjon

Landbruks- og matdepartementet vektlegger et offensivt kommunikasjonsarbeid og en målrettet informasjonsvirksomhet som er i samsvar med den statlige informasjonspolitikken. Her legges det stor vekt på kravene om åpenhet og innsyn og at offentlige virksomheter er pålagt å vurdere meroffentlighet.

Det er viktig at etatene setter av tilstrekkelig ressurser til informasjonsvirksomheten og lærer opp ledere og medarbeidere, særlig knyttet til krisekommunikasjon.

Hver enkelt etat er ansvarlig for informasjon på sine fagområder. LMD legger stor vekt på gjensidig informasjon. Regelmessige telefonkonferanser mellom LMD og virksomhetene er et viktig tiltak for å holde hverandre orientert om saker som kommer opp og som kan utvikles gjennom samarbeid. Det legges opp til at informasjonsenhetene møtes minst en gang i året for å drøfte felles utfordringer.

Landbruks- og matdepartementet ønsker å styrke den elektroniske formidlingen på landbruks- og matområdet. Brukerne må få tilbud om informasjon av høy kvalitet og nye interaktive tjenester tilpasset deres behov. LMD legger stor vekt på godt utviklede nettsider der målet er å gi et helhetlig bilde av fag- og politikkområdet.

5.10 Budsjett- og regnskapskontroll

Styret må legge opp til en aktivitet som medfører at virksomhetens inntekter, herunder støtten fra departementet, er tilstrekkelig for å dekke lønnsutbetalinger og andre utgifter gjennom hele budsjettåret. Det er derfor svært viktig at ledelsen har oppmerksomhet på både inntekts- og utgiftssiden. Ekstratildeling gjennom året kan ikke påregnes.

Departementet vil videre understreke betydningen av at virksomheten har en intern budsjettfordelingsmodell og et økonomisystem som gir god mulighet for å kanalisere

ressursene til prioriterte satsingsområder. Det er videre viktig at inntektssiden sikres, bl.a. ved at det inngås avtaler med oppdragsgiverne som gir utgiftsdekning etter hvert som oppdraget utføres.

6. RAPPORTERING

6.1 Resultatrapportering

Det forutsettes at instituttene resultater rapporteres samlet slik at Forskningsrådet og Landbruks- og matdepartementet får den samme helhetlige rapport fra virksomheten og kan vurdere den gjensidige avhengigheten mellom forskningsbevilgning gjennom Forskningsrådet og midler til kunnskapsutvikling knyttet til forvaltningen.

6.2 Årsrapport og regnskap, inkludert styrets beretning

I henhold til Reglementet for økonomistyring i staten skal virksomheten avlegge årsrapport for foregående år.

Årsrapport for 2008 med styregodkjent regnskap og styrets beretning skal være sendt til departementet innen **15. mars 2009**. Årsrapporten skal også oversendes Riksrevisjonen elektronisk innen samme dato til riksrevisjonen@riksrevisjonen.no.

Årsrapporten skal inneholde en redegjørelse for resultater som er oppnådd i tråd med de krav som er satt i tildelingsbrevet for 2008.

Virksomheten skal redegjøre for integrering og en inkluderende personalpolitikk, herunder inkludering av personer med innvandrerbakgrunn og likestilling i årsrapporten.

Instituttet vurderer behovet for å publisere en egen årsmelding.

6.3 Regnskaps- og resultatrapporter

I tillegg til den ordinære årsrapporteringen ber departementet om en kort tertialrapportering for regnskap og resultatoppnåelse (avviksrapportering) pr 30.09.08, med frist 27.10.08.

6.4 Risikostyring

Departementet vil i forbindelse med styringsmøtene i 2008 be om en status på arbeidet med implementering av risikostyring i virksomheten. Departementet tar videre sikte på at en i styringsmøtene fremover vil foreta en gjennomgang av instituttets vurderinger av vesentlige risikoområder, herunder vurdering av status, utviklingstrekk og planlagt oppfølging og tiltak.

6.5 Utbetalinger på kap. 471 Statens Erstatningsansvar

Eventuelle utbetalinger over Statens erstatningsansvar som har sammenheng med instituttets virksomhet, må skje gjennom departementet. Instituttet har ikke fullmakt til å belaste kap 471.

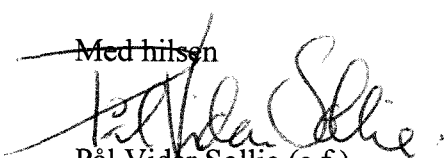
7. STYRINGSKALENDER

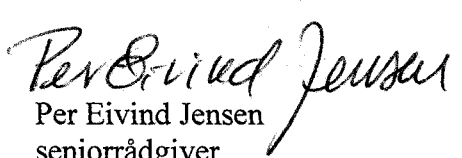
Departementet legger vekt på å videreutvikle styringsdialogen mellom instituttet og departementet, og legger opp til følgende rapporteringsfrister og møter for Norsk institutt for skog og landskap:

Frist 14.03.08:	Årsrapport for 2007
Styringsmøte 04.04.08:	Gjennomgang av årsrapport for 2007 mm
Frist 27.10.08:	Regnskaps- og resultatrapportering pr 30.09.08
Styringsmøte 25.11.08:	Status 2008, planer 2009/2010
Frist 15.03.09	Årsrapport for 2008
Styringsmøte våren 2009	Årsrapport for 2008

I tillegg kan særskilte kontakt- og saksmøter avtales ved behov.

Med hilsen

Pål Vidar Sollie (e.f.)
ekspedisjonssjef

Per Eivind Jensen
seniorrådgiver

Kopi til Riksrevisjonen og Norges forskningsråd

Vedlegg:

- Personaladministrative fullmakter

Personaladministrative fullmakter for Landbruks- og matdepartementets underliggende virksomheter

1. Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

- 1.1 Ansettelser, fullmakt til å opprette nye stillinger og fastsette lønn, delegeres til den enkelte virksomhet.
- 1.2 For stillingene skal det bare benyttes gjennomgående stillingskoder eller spesielle stillingskoder som er opprettet for den aktuelle virksomhet, jf de til enhver tid gjeldende lønnsplaner i staten.

2. Toppledere

- 2.1 Departementet foretar ansettelser i topplederstillinger i følgende virksomheter:
 - Mattilsynet
 - Reindriftsforvaltningen
 - Statens landbruksforvaltning

Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplederens arbeidsforhold, for eksempel angående:

- Alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon osv)
- Alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

- 2.2 For forvaltningsorganer med særskilte fullmakter ansetter styret toppleder for virksomheten, jf virksomhetens vedtekter.

Dette gjelder:

- Bioforsk
- Norsk institutt for skog og landskap
- Nors institutt for landbruksøkonomisk forskning
- Veterinærinstituttet

Styret for virksomheten saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplederens arbeidsforhold. Fastsettelse av lønn skal likevel skje innenfor den ramme som departementet har fastsatt, og lønnsjusteringer er gjenstand for forhandlinger med tjenestemannsorganisasjonene og må etter bestemmelser i hovedtariffavtalen forhandles av departementet.

3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger. Departementet fører lokale forhandlinger for de virksomheter som ikke har egen forhandlingsfullmakt.

4. Utdanningspermisjon med lønn

Samtlige av departementets underliggende virksomheter som selv ivaretar sin personaladministrasjon, delegeres fullmakt til å innvilge utdanningspermisjon med lønn inntil ett år i samsvar med statens sentrale retningslinjer.

5. Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelser med tjenesten.

Departementet gir virksomhetene fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr. 20.000 til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten (Sph. pkt. 10.22). Erstatninger ut over kr. 20.000,- sendes departementet som forelegger saken for Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

6. Fullmakter ved erstatningskrav mot staten

Dette gjelder krav mot staten om erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler. Unntatt fra reglene er ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift. Krav om erstatning sendes Landbruks- og matdepartementet med saksforberedelse fra den enkelte virksomhet.

7. Fullmakt til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser innenlands for statens regning

Fullmakten gjelder myndighet til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser innenlands dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Statens personalhåndboken.

8. Fullmakt til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser utenlands for statens regning

Fullmakten gjelder myndighet til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser utenlands dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Statens personalhåndboken.

9. Fullmakt ved godkjennelser av søknader om flytting og godtgjørelse

Departementets fullmakt til å fravike retningslinjene for flytting og godtgjørelse i § 1 nr 4 (Særavtale om flytting og godtgjørelse) ved flytting innenlands delegeres til den enkelte virksomhet, (Sph. Pkt 9.8). Departementets fullmakt til tilstå dekning av faktiske flyttingutgifter ved flytting fra utlandet delegeres til den enkelte virksomhet. Dekning av utgiftene må være i samsvar med statens retningslinjer (Sph pkt. 10.6.4 Administrative bestemmelser om flytting til utlandet) og innenfor virksomhetens eget budsjett.

10. Fullmakt til å tilstå elektroniske kommunikasjonstjenester (fasttelefon, mobiltelefon, internett mv.) for statens regning

Fullmakt til å avgjøre hvem i virksomheten som skal tilstå elektroniske kommunikasjonstjenester (fasttelefon, mobiltelefon, internett mv.) for statens regning, og til å fastsette øvre beløpsgrenser, delegeres til den enkelte virksomhet. Dekning av slike teletjenester må gis innenfor rammen av virksomhetens budsjett og i samsvar med statens retningslinjer, jf Sph pkt. 10.2.2 Administrativ bestemmelse om elektroniske kommunikasjonstjenester.

11. Godtgjøring til medlemmer i statlige styrer, råd og utvalg

Godtgjøring for arbeid i statlige styrer, råd og utvalg skal skje etter retningslinjene for dette, jf Sph. Pkt. 10.14. Arbeidet i statlige utvalg godtgjøres etter de veiledende satsene fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet, med mindre Landbruks- og matdepartementet fastsetter noe annet i det konkrete tilfellet.